

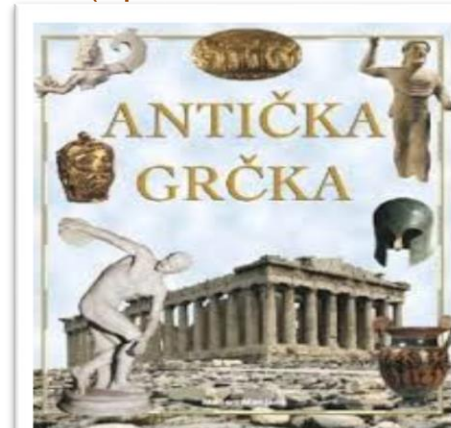
Fizička kultura u antičkoj Grčkoj – period razlaganja rodovskog uređenja, Sparta, Atina, Svečane igre – Olimpijske igre

Doc. dr Jovan Vuković

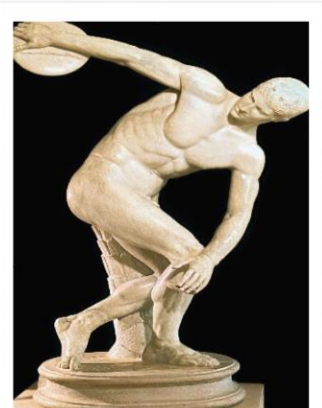
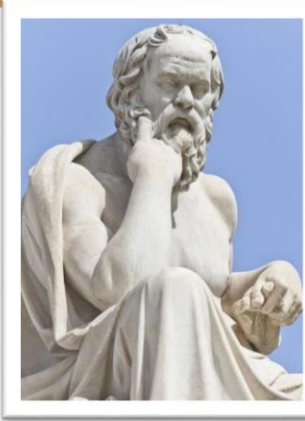
Fizička kultura u antičkoj Grčkoj

- Stara Grčka (južni deo Balkanskog poluostrva, obala Male Azije, ostrva Egejskog mora)
- Helenska plemena (Ahajci, Eolci, Jonci) 2000-1500 p.n.e.
- Dorci (ratničko pleme 1200 p.n.e.); pokoravali plemena;
- Heloti - robovi;
- Stvaranje novih država (Sparta i Ergolida na Peleponezu; Korint i Megara na Istmu; Delfi, Teba i Atina u Atici)
- Mitovi : “Ilijada” i “Odiseja”
- V vek p.n.e. raspad rodovskih zajednica; snažan razvoj gradova-država POLISA (Sparta, Atina, Korint, Teba)
- Klasne borbe (robovi - robovlasnici)
- Političke borbe (aristokrate - demokrate)
- Ratovi:
Persijanci 490. p.n.e. Maratonsko polje
Filip II 338. p.n.e.
Rimljani 146. p.n.e. do 395.
Turci 1453. do 1830. godine

Fizička kultura u antičkoj Grčkoj

- Antički period Grčke – procvat kulture V vek pre nove ere
- Polisi (Atina) – centar umetnosti i nauke
- Filozofi: Demokrit, Sokrat, Platon, Aristotel
- Istoričari: Herodot, Tukitid, Ksenofont
- Naučnici: Pitagora, Euklid, Arhimed
- Vajari: Fidija, Miron
- Arhitekta: Kolikrat i Itkin
- Fizička kultura – počeci, prvi organizacioni oblici, snažan razvoj svih formi, stagnacija i dekadencija zbog različitih društvenih pojava

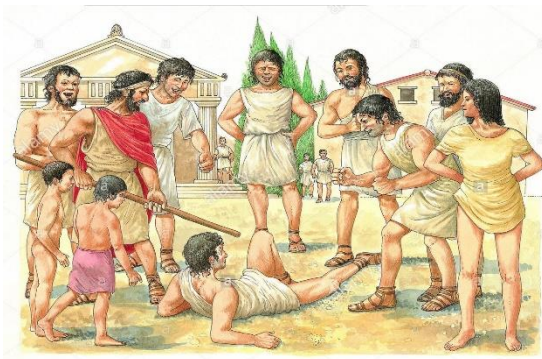

Antička gimnastika

- Epovi "Ilijada" i "Odiseja" IX-VII vek p.n.e.
- Takmičarske discipline, način pripreme boraca i njihove fizičke sposobnosti i vrsta fizičkog vežbanja
- VIII vek p.n.e. period mira – društveno ekonomski razvoj, novi politički i društveni odnosi
- Razvitak kulture, a time i razvitak fizičke kulture
- Fizička i vojna spremnost
- Uvedena neophodna fizička priprema
- ANTIČKA GIMNASTIKA

Prema postavljenom cilju i oblicima fizičkog vežbanja antička gimnastika se deli na tri osnovna dela:

1. Dečje igre
2. Palestrika
3. Orkestrika

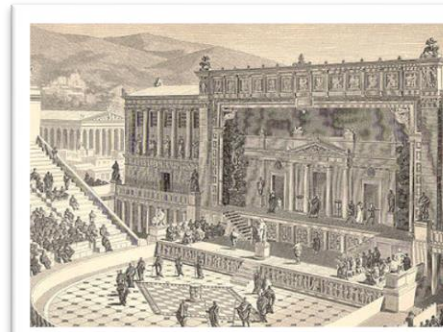
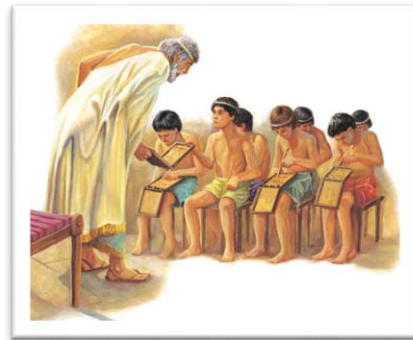
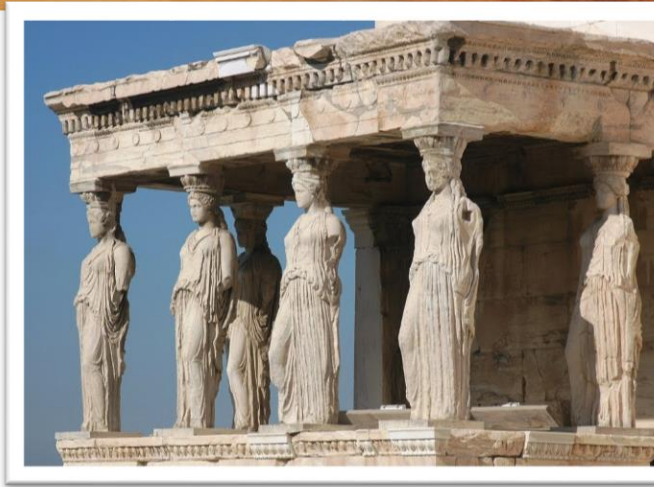
Fizičko vaspitanje u Sparti

- Dorci, heloti - robovi, jaka vojnička država
- Vaspitanje dečaka – nadzor države
- Fizičko vežbanje, čitanje, muzika
- Vojnici – spartijati
- Klasni karakter vaspitanja

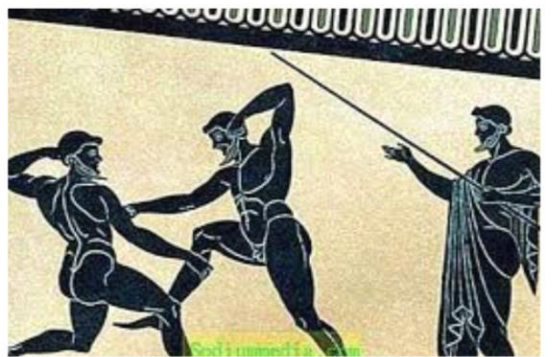
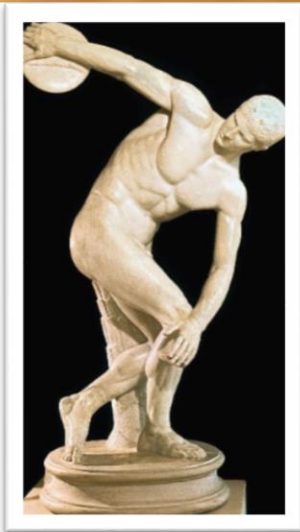
Fizičko vaspitanje u Atini

- Jonci, poluostrvo Atika, kolevka kulture
- Demokratija
- Vaspitanje mladića u funkciji vojničke izdržljivosti
- Do 7. godine vaspitanje u porodici
- Od 7. do 14. obavezne tri škole (gramatička, muzička, gimnastička - palestra)
- Klasni karakter vaspitanja
- Ustanove za vežbanje

Oblici fizičkog vežbanja i način njihovog izvođenja

- Trčanje
- Skakanje
- Bacanje diska
- Bacanje koplja
- Rvanje
- Pesničenje
- Pankration
- Pentatlon
- Dizanje terete
- Igre (sferistika)
- Streljaštvo
- Ples
- Trke kolima
- Lov

Olimpijske igre

- Država Elida, 776. godina pre nove ere, u čast Boga Zeusa
- Legende o nastanku Olimpijskih igara
- Period svetog mira
- Prvi pobednik Koroibos

“Olimpijska pobeda se ne kupuje novcem, već se postiže brzinom nogu i snagom tela”

“Novcem se ne može kupiti olimpijska pobeda”

- Pored Olimpijskih igara, takmičenje za žene – Hereja
- Objekti, sprave, sudije, pravila takmičenja

“protivnik nije smeo da se ubije, čak ni iz nepažnje”

“bilo je zabranjeno da se koriste nepošteni postupci”

“nije smeo da se prima novac da bi pustili protivnika da pobedi”

“nije smeo da nudi novac da bi drugi pustili da pobede”

“nije smeo da se podmićuje sudija i da se protestuje protiv njihovim odluka”

“Svi oni koji bi prekršili neko od pravila bili bi novčano kažnjavani i isključivani iz Igara”

Olimpijske igre

Pregled uvođenja atletskih disciplina

Redni broj Olimpijskih igara	Godina organizovanja	Uvedene takmičarske discipline
1.	776. pne	Trčanje na jedan stadion
14.	724. pne	Trčanje na dva stadiona
15.	720. pne	Trčanje na 24 stadiona
18.	708. pne	Rvanje i petoboj
23.	688. pne	Pesničenje
33.	648. pne	Pankration
37.	632. pne	Trčanje i rvanje dečaka
38.	628. pne	Petoboj dečaka
41.	616. pne	Pesničenje dečaka
65.	520. pne	Trčanje sa oružjem
143.	208. pne	Pankration dečaka

Pregled uvođenja konjičkih disciplina

Redni broj Olimpijskih igara	Godina organizovanja	Uvedene takmičarske discipline
10.	740. pne	Trka kočija (kvadrige)
33.	648. pne	Konjičke trke
93.	408. pne	Trke kočija (bige)
99.	384. pne	Trke kvadriga sa upregnutim tim ždrepcima
128.	268. pne	Trke biga sa upregnutim ždrepcima
131.	256. pne	Trke ždrebac

Svečane igre i druga takmičenja

- Pitijске igre
- Istmijske igre
- Nemejske igre

- Panatinejske igre
- Značaj Olimpijskih i svečanih igara

- *Razvoj fizičke kulture*
- *Unapređivanje fizičkog vežbanja, vaspitanja i sporta*
- *Inspiracija i osnov za dostizanje današnjih oblika sporta i vaspitanja*

Istorija i teorija sporta i fizičkog vaspitanja

HVALA NA PAŽNJI !!!

Doc. dr Jovan Vuković

